

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No: 06

İstanbul, 16 Ocak 2025

Konu: 7538 Sayılı Torba Kanundaki Sosyal Güvenlik düzenlemeleri

Resmi Gazete'nin 15/01/2025 tarihli ve 32783 sayılı nüshasında yayımlanan 7538 sayılı "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile sağlık ve sosyal güvenlik ile ilgili alanlarda bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu düzenlemelerin önemli olarak addedilen kısımları aşağıda özetlenmiştir.

1- 5 Puanlık prim teşviki uygulamasında değişiklik yapıldı.

7538 sayılı Kanunun 10. Maddesiyle 5510 sayılı Kanunun 81/1-(ı) bendinde yapılan değişiklik ve 17. maddesiyle 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 108. madde ile;

- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi işveren hissesi için uygulanan 5 (beş) puanlık indirim 01/02/2025 tarihinden geçerli olarak 4 (dört) puan olarak uygulanacaktır.
- Ancak işyeri NACE kodunun imalat olması halinde söz konusu indirim 31/12/2026 tarihine kadar 5 puan olarak uygulanmaya devam edecektir. Cumhurbaşkanına ayrıca imalat işyerleri için +1 yıl (31/12/2027 tarihine kadar) uzatma hakkı tanınmıştır.

Bilindiği üzere; işveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini ise Maliye Bakanlığına vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim
A.Ş.

Maslak Mahallesi

Eski Büyükdere Cad.

Orjin Maslak Plaza

No: 27 Kat: 1-3 Sarıyer

İstanbul - Türkiye

Tel: +90 (212) 315 30 00

Fax: +90 (212) 234 10 67

www.vergidegundem.com

www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

2- Vergi indirim belgesine dayalı engelli yaşlılık sigortası emekliliğine esas sağlık raporları artık çalışma gücü kayıp oranına göre SGK tarafından değerlendirilecek.

7538 sayılı Kanununun 15. maddesiyle 5510 sayılı Kanununun Geçici-10. maddesinde yapılan değişiklikle;

2008 yılı Ekim ayından önce sigortalı olan engelliler için vergi indirim belgesi esas alınarak yürütülen emeklilik işlemleri (Maliye Bakanlığı Merkez Sağlık Kurulu tarafından Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre) 15/01/2025 tarihinden itibaren 5510/28. maddesinin 5.fıkrası ve 94. maddesi kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Kurulunca Maluliyet ve Çalışma Gücü Kaybı Tespiti İşlemleri Yönetmeliğine göre gerçekleştirilecektir. Buna göre SGK tarafından yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, SGK Sağlık Kurulunca **çalışma gücündeki kayıp oranına** göre tespit edilecek ve gerektiğinde kontrol muayenesine tabi tutulacaktır.

3- İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) yükümlülükleri, az tehlikeli sınıfta yer alan ve 50'den az çalışanı bulunan işyerleri için de yürürlüğe girmiştir.

7538 sayılı Kanununun 18-19-20-21. maddesiyle 6331 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle;

- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun kapsamına "Çalışan Sağlığı Merkezleri (ÇASMER)" eklenmiştir. Buna göre, iş yerlerinin, iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli bulundurma yükümlülüklerini Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin yanı sıra Çalışan Sağlığı Merkezleri (ÇASMER) aracılığıyla da yerine getirebilmelerine imkan sağlanmıştır.
- 50'nin altında çalışanı olan az tehlikeli sınıfa ait işyerleri, sağlık raporu hizmetlerini Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin yanı sıra ÇASMER aracılığıyla da alabilecektir.
- 50'nin altında çalışanı olan az tehlikeli sınıfa ait işyerlerinde işe giriş ve periyodik muayeneler dışında kalan hizmetler, eğitim almış işveren ya da işveren vekili tarafından sağlanabilmektedir. Dolayısıyla bu tür işyerleri, sağlık raporlarını da ÇASMER'den temin edebilecektir.
- İşyerlerinin 50 çalışan sınırına ilişkin değerlendirmesinde, aynı işverenin Türkiye genelinde birden fazla tescilli ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerinin olması durumunda, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin üstlenileceği işyerleri Sosyal Güvenlik Kurumu tescil kayıtlarına göre belirlenir. Bu nedenle, büyük şubeli yapıların ÇASMER üzerinden işin yürütümüne dair ikincil mevzuatı dikkate alması uygun olacaktır.

4- Genel sağlık sigortası uygulamalarında değişiklik yapılmıştır.

- Ayakta tedavide hekim ve diş hekimi muayenesi katılım payı 2 TL'den 20 Türk TL'ye çıkartılmıştır. Söz konusu tutarı SGK birinci basamak sağlık hizmeti sunucularından sevk edilenler için yarısına kadar azaltmaya yetkilidir. Bu tutarlar 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı kadar her yıl artırılabilecektir.
- Ülkemizde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler için daha önce okula ilk kayıt tarihinden itibaren öngörülen üç aylık başvuru süre sınırlaması kaldırılmış, yeni düzenleme ile eğitim öğretim yılı başlangıç tarihinden itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları hâlinde genel sağlık sigortalısı sayılacaklardır.

- Bu kapsamda genel sağlık sigortalısı sayılanların ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması ile bir eğitim öğretim yılına ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin tamamını tescil tarihinden itibaren bir ay içinde ödemeleri imkanı sağlanmıştir.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı veya Uluslararası Öğrenciler Değerlendirme Kurulu kararı ile burslandırılan uluslararası öğrenciler, bursluluk statüleri devam ettiği sürece genel sağlık sigortalısı sayılmıştir. Sağlık sigortası primleri, 82 nci maddenin birinci fıkrasına göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırının %4'ü olmuştur. İlgili aya ait primler takip eden ayın sonuna kadar ödenebilecektir.

5- Tarım Sigortalılığı kapsamındaki bildirimlerden kaynaklı meslek kuruluşlarına uyulanan idari para cezaları yeniden düzenlendi.

7538 ılı Kanununun 16. Maddesi ile 5510 sayılı Kanuna Geçici-107. madde eklenmiştir. Tarımsal faaliyette bulunanların tarımsal faaliyetlerinin başlaması ve sonlanmasına ilişkin olarak ilgili meslek kuruluşlarınca 15/01/2025 tarihinden önceki sürelerle ait bildirim yükümlülüklerinin kanuni süresi dışında yerine getirilmiş olması veya bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde yerine getirilmesi durumunda kendilerine idari para cezası uygulanmayacaktır. Bu yükümlülükler için 15/01/2025 tarihinden önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmeyecektir.

6- Yürürlük maddesi

Kanundaki prim teşviki ile ilgili değişiklik **01.02.2025** tarihinden itibaren, diğer değişiklikler ise RG'nin yayımlandığı 15/01/2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecektir.

Söz konusu Kanun sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla,
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 3153000 numaralı telefonda Hakki Demirci (hakki.demirci@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.